અરવિંદો ફાઉન્ડેશનમાં અસ્તિત્ત્વના રૂપાંતરણ અંગે ડૉ. રમેશ બીજલાણીનો વાર્તાલાપ

'માનવ ચેતનાનું ઉર્ધ્વીકરણ એટલેજ અસ્તિત્ત્વનો આવિષ્કાર'

રજુઆતઃ પ્રવીણ પટેલ 'શશી'

મોરગનવિલ, ન્યુજર્સીઃ શ્રી ઓરવિંદો યોગ ફાઉન્ડેશનના ઉપક્રમે રવિવાર તા.૨૪ એપ્રિલના રોજ દિલ્હીના શ્રી ઓરવિંદો આશ્રમના અધિકારી ને યોગના માસ્ટર ડૉ.રમેશ બીજલાણીનું 'સાઇકિક બીઇંગઃ ધ પિવટ ઓફ ટ્રાન્સફોર્મેશન' વિષય ઉપર અત્યંત રસપ્રદ અને મનનીય વ્યાખ્યાન રજુ કરવામાં આવ્યું હતું. એ બેઠક મધરના આગમન દિવસની ઉજવણી નિમિત્તે યોજાઇ હતી. એપ્રિલ ૨૪ ઇશુના પુનર્રુત્થાનનો ઇસ્ટર સન્ડે જે યોગાનુયોગે શ્રી અરવિંદના અનુયાયીઓ માટે પણ એક સંકેત સ્મૃતિ દિવસ હતો. ૧૯૨૦માં ૨૪મી એપ્રિલે મધર પોંડિચેરી આવ્યા હતા. અને પછી જીવન પર્યંત અહીં રહ્યા હતા.

બેઠકના પ્રારંભે શ્રી વિવેક સિંહાએ ધ્યાનમનન પછી માતાજીને સ્મરતું ભજન ગાયું,

'જય જય મા, જય જય મા, મેરે મનકે અંધ તમસમે જ્યોર્તિમય ઉતરો..'

દૈહિક અને અલૌકિક, તિમિર અને તેજ, આ પારથી પેલે પાર, આ રૂપાંતર પ્રક્રિયા આજની બેઠકનો વિષય હતો. ડૉ.રમેશ બીજલાણીએ આ વિષય ઉપર વિશદ છણાવટ કરી. અંદર અને બહાર, શ્રી અરવિંદો આશ્રમનું આ એક માળખું, બહારનું કામકાજ મધરને હસ્તક તો ભીતરની સારસંભાળ એ શ્રી અરિવંદોની છત્રછાયા. આ પાછળનો ગૂઢાર્થ એ કે અંતસ્થ અને બાહ્ય, એ અલગ નહીં પરંતુ એકમેકનું સમન્વયી સ્વરૂપ. તન અને મનને જુદા ક્યાં કલ્પાય? કારણ કે એક છે, તો બીજાનું અસ્તિત્ત્વ છે, છતાં, જીવ અને શરીરને એક માનવું તે પણ પાછો નર્યો ભ્રમ જ છે!

હું કોણ? મારે ક્યાં જવાનું છે? આ હર કોઇને મૂંઝવતા પ્રશ્નો છે. દેહ એ બાહ્ય આવરણ, જેનો નાશ છે. દેહ માંહેનો જીવ, તે શાશ્વત અને અજરાઅમર છે. દેહનું પરિવર્તન બીજા જન્મ રૂપે થાય, પરંતુ એ ટકે કેવળ અંતસ્થ ચેતનાથી જ!

શ્રીઅરવિંદો ફાઉન્ડેશનના ઉપક્રમે 'સાઈકિક બીઈંગ એ પિવટ ઓફ ટ્રાન્સફોર્મેશન' વિશે વાર્તાલાપ આપતા અધ્યાત્મ વક્તા ડૉ.રમેશ બીજલાણી અને તેમને ધ્યાનથી સાંભળી રહેલા શ્રોતાજનો. *(ફોટોઃ રમેશ જાદવ)*

માટે જીવન અસ્તિત્ત્વનો એક ઝબકારો લેખાયું છે. શારીરિક નિયોજિત કાર્ય, તે થયું દેહનું અસ્તિત્ત્વ, પરંતુ જિંદગીની ચાવી તે તો દિમાગ.લાગણીતંત્ર ને વિચારતંત્ર છે દિમાગને આધિન સદ્‌બુદ્ધિ, સુસમજ અને વિચારશીલતા કેળવવી પડે. જિંદગી કેવી જીવવી? આ માટે પસંદગી અને વિકલ્પો છે. સંવેદન ક્ષમતા પણ સાથે અગત્યની બને. લાગણી ને મારવાની નહીં, પણ સહી દિશામાં એને વાળવી પડે

અસ્તિત્ત્વનું હર ઘટક મહત્ત્વનું છે. છતાં અંતર સાથે સૂર મેળ તો હોવો જોઇએ. આ એ સૂર જે આપણું અધ્યાત્મક અસ્તિત્ત્વ છે ને પરમ જ્ઞાન સાથેનું અલૌકિક તાદાત્મ્ય છે. આ જ્ઞાન થકી ક્ષણમાં ફેંસલો શક્ય બને, સારા-નરસાની સમજ પડે, કાર્યશક્તિને બઢાવો મળે, શંકા-ભાંજગડો ટળે અને સવિશેષ તો પરમ પ્રાપ્તિનો સાક્ષાત્કાર થાય.

ચૈતન્યપણું જાણપણું એટલે આત્માનું જ્ઞાન. આત્મા રોજિંદા નિગરાણી કરે, પરંતુ જીવોનો જીવ એ તો જીવસૃષ્ટિનું નિયમન કરે! હર જીવ એના અસ્તિત્ત્વનો ભાગ. પરમેશ્વર બહાર નહીં પણ આપણી અંદર જ છે. આ ઓળખો, આ અનુભવો, આ થકી આનંદ અને શાંતિ મળશે. જીવન સાફલ્યની પરિતૃપ્તિ અને ઇશ્વર સાથે અનુસંધાન, આ આપણાં અસ્તિત્ત્વની સહી ઓળખાણ છે. સઘળું એનો અંશ અને આ બધું જ એનું, આ એક સનાતન સત્ય. ચેતનાનું ઉર્ધ્વીકરણ એજ તો અસ્તિત્ત્વનો આવિષ્કાર!

શ્રી રમેશ બીજલાણી વ્યવસાયે તબીબ હતા. એ પાછા લેખક, પ્રાધ્યાપક અને વૈજ્ઞાનિક પણ ખરા. માનવકલ્યાણ એ એમનો ધ્યેય. દિલ્હીની ઓલ ઇન્ડિયા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેડિકલ સાયન્સીઝમાં એ ભણ્યા અને પછી ત્રીસેક વર્ષ એમાં અધ્યાપન અને સંશોધન કાર્ય કર્યું. સારવારમાં એ ઇન્ટીગ્રલ યોગ પધ્ધતિનો ઉપયોગ કરતાં. સ્વામી વિવેકાનંદ યોગ અનુસંસ્થાન તરફથી ૨૦૦૬માં તેમને યોગમાં માનદ ડોક્ટરેટની પદવી એનાયત થયેલી. એમના બારેક પુસ્તકો પણ પ્રગટ થયા છે. હવે તેઓ દિલ્હીના શ્રી અરવિંદો આશ્રમમાં રહે છે અને યોગ સંલગ્ન કેળવણીમાં હાથ બઢાવે છે.

શ્રી ગોવિંદ નિસારે સર્વે ઉપસ્થિતોનો આભાર માન બેઠકનું સમાપન કર્યું અને છેલ્લે મહાપ્રસાદ અને સુખદ અનુભૂતિ સાથે સર્વ છૂટા પડ્યા.

શ્રદ્ધાંજલિ

રાજકારણ વિષયના અભ્યાસી અને કર્મઠ લેખક પ્રા. પ્રવીણ શેઠનું નિધન

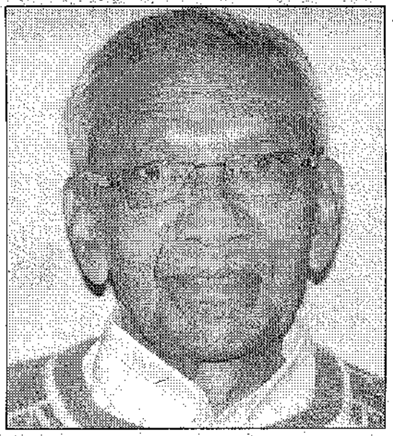

(ડાબેથી) પ્રાધ્યાપક પ્રવીણભાઈ શેઠ અને તેમના ધર્મપત્ની સુરભીબહેન, પ્રવીણભાઈ; અને (જમણે) પ્રવીણભાઈ તેમના પુત્રો અમિત, ઉન્મેષ તેમજ પરિવારના સભ્યો કજરી, સૂરિલી, પારુલ, હેતલ શેઠ અને પરિવાર સાથે.

ન્યુ યોર્કઃ સુરતમાં ૫ માર્ચ ૧૯૩૨ના રોજ જન્મેલા રાજકારણ વિષયમાં નિષ્ણાત પ્રાધ્યાપક અને કર્મઠ લેખક પ્રા. પ્રવીણભાઈ શેઠનું ૨૬ મે, ૨૦૧૧ના રોજ સાંજે ૪:૩૦ કલાકે અમેરિકા ખાતે ડેટન, ઓહાયોમાં દુઃખદ અવસાન થયું છે. પ્રો. પ્રવીણભાઈ શેઠ કર્મયોગી હતા અને જીવનની અંતિમ ક્ષણો સુધી તેઓ કાર્યરત રહ્યા હતા.

તેઓ અમદાવાદ મિરર માટે લેખ લખાવી રહ્યા હતા, જ્યારે તેમની પૌત્રી આફ્રિકાના ડાયસ્પોરાના સ્ટડીઝના પુસ્તકને આખરી ઓપ આપવા માટે યુકેના ડો. જગદીશ દવે સાથે વાતચીત કરી રહ્યાં હતાં.

પ્રો. શેઠ દ્વારા લિખિત 'આતંકવાદ - પડકાર, પ્રતિકાર અને પરિવર્તન' ગુજરાત ફાઉન્ડેશન દ્વારા પ્રકાશિત થઈ હતી. તેઓ 'માનવ' માસિકના સલાહકાર પણ હતા. ભારતીય અમેરિકનો ઉપરનું તેમનું પુસ્તક 'ઇન્ડિયન્સ વન સ્ટ્રીમ, ટુ વેવ્સ, શ્રી જનરેશન્સ' માટે સદા યાદ કરશે. તેમજ ભારતીય મૂળના ડાયસ્પોરાના સ્ટડી માટે પણ હંમેશા યાદ કરાશે. ડાયસ્પોરાના અભ્યાસાર્થે તેમણે યુરોપ, આફ્રિકા, ઓસ્ટ્રેલિયા, કેનેડા અને અમેરિકાના વ્યાપક પ્રવાસો કર્યા હતા.

તેઓ ગુજરાત અને ભારતના રાજકારણના લેખા માટેના કર્મઠ અભ્યાસનીષ્ઠ પ્રાધ્યાપક હતા. ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદી પ્રા. પ્રવીણભાઈ શેઠના પોલિટિકલ સાયન્સના વિદ્યાર્થી છે.

ગુજરાતના સરદાર સરોવર નર્મદા યોજનાના તેઓ સલાહકાર રહી ચૂક્યા છે. તથા અનેક મુખ્યમંત્રીઓના રાજકીય સલાહકાર પણ રહી ચૂક્યા હતા.

પ્રા. શેઠના પરિવારમાં તેમના પત્ની સુરભીબહેન તથા બે પુત્રો અમિત અને ઉન્મેષ શેઠ તેમજ પરિવારના અન્ય સભ્યોમાં કજરી, સૂરીલી, પારુલ અને હેતલ શેઠ સહિતના બહોળા પરિવારને વિલાપ કરતા મૂકી ગયા છે.

પ્રભુ તેમના આત્માને શાશ્વત શાંતિ અર્પે.

(માહિતીસૌજન્યઃ કૌશિક અમીન, ગુજરાત ફાઉન્ડેશન)

અમેરિકાસ્થિત સુશીલા જોસેફભાઈ પરમારનું અવસાન

સુશીલા જોસેફ પરમાર

ન્યુજર્સીઃ અમેરિકાસ્થિત ગુજરાતી સિનિયર સિટિઝન માટે નિઃસ્વાર્થ સેવા આપતા સામાજિક કાર્યકર શ્રી જોસેફભાઈ પરમારના ધર્મપત્ની શ્રીમતી સુશીલાબેન પરમાર મંગળવાર, ૩૧ મેના રોજ સવારે ૬:૪૦ કલાકે પરલોક સિધાવ્યા છે. તેમનો જન્મ ૧૯૩૨માં પેટલાદ તાલુકાના આમોદ ગામે થયો હતો. પ્રાથમિક શિક્ષણ આમોદમાં, બોરસદમાં અને બરોડામાં પીટીસી કર્યા બાદ શિક્ષિકા બન્યા. ૧૯૫૪માં શ્રી જોસેફભાઈ પરમાર સાથે લગ્નગ્રંથિથી જોડાયા. ૧૯૮૩માં અમેરિકામાંઆવી જર્સી સિટી ખાતે સેટલ થયા. એમરસન રેડિયો કંપનીમાં જોબ કરી ન્યુ યોર્કમાં સ્ટોર લઈને ચલાવ્યો. જુલાઈ ૧૯૯૫માં સ્ટ્રોકનો હુમલો થયો અને જમણા અંગને લકવો થયો. જાન્યુઆરી ૨૦૧૧માં સ્ટ્રોકનો બીજો હુમલો આવતા હોસ્પિટલમાં દાખલ કરાયા, જ્યાં ડોક્ટરોએ બચવાની આશા નહીવત બતાવી. પરંતુ કુટુંબીજનોની વિનંતીને માન આપી ઉપચાર ચાલુ રાખ્યો. એક મહિના પછી એમણે પહેલી વખત આંખ ખોલી. ધીરે ધીરે સુધારો થતો ગયો અને અલમેડા નર્સિંગ હોમમાં રિકવર થઈ રહ્યા હતા. પરંતુ ૩૧મી મેના રોજ અંતે તેમણે અંતિમ શ્વાસ લીધા અને સવારે ૬.૪૦ વાગ્યે અવસાન થયું.

તેમની અંતિમવિધિ ૪૪ ગ્રીન સ્ટ્રીટ, બરોન એવન્યુ વુડબ્રીજમાં આવેલા કોસ્ટેલો-ગ્રીનર ફ્યુનરલ હોમમાં શનિવારે સવારે ૯.૩૦ વાગ્યે રાખવામાં આવી છે. આ પછી તેમની પ્રાર્થનાસભા સવારે દસ વાગ્યે વુડબ્રિજમાં અમ્બોય એવન્યુમાં આવેલા સેન્ટ જેમ્સ આર. સી. ચર્ચમાં રાખવામાં આવી છે. દર્શનાર્થીઓ માટે શુક્રવાર સાંજે ૭થી ૯ અને શનિવારે સવારે ૮:૩૦થી ૯:૩૦ વાગ્યે કોસ્ટેલો-ગ્રીનર ફ્યુનરલ હોમમાં રાખવામાં આવી છે. ફ્યુનરલ વિધિ શનિવારે સવારે ૧૦ કલાકે જેમ્સ આર. સી. ચર્ચમાં અને દફનવિધિ શનિવારે ૧૧:૩૦ કલાકે સેન્ટ ગર્ટ્રુડ્સ સેમેટરી, ૫૩ ઇન્માન એવન્યુ, કોલોનિયા, ન્યુ જર્સી ખાતે રાખવામાં આવી છે. શ્રી જોસેફ પરમારે સદ્‌ગતના આત્માની શાંતિ માટે પ્રાર્થના કરવા બદલ પરિવારજનો, મિત્રો અને શુભેચ્છકોનો આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો. આ ઉપરાંત હોસ્પિટલમાં તથા મેસેજ, ઇમેલ દ્વારા દુઃખની લાગણી વ્યક્ત કરનાર દરેકનો આભાર માન્યો હતો. સુશીલાબહેન અને જોસેફભાઈના પાંચ સંતાનો જગદીશ, મીનાક્ષી, નિલાક્ષી, કેતન અને કલ્પેશ સહિતનો બહોળો પરિવાર છે.

(માહિતીસૌજન્યઃ જગદીશ ક્રિશ્ચિયન